

Imaš še jedno mater, — njej te zapuščam.

h mati, mati, ne pojdite od mene! Kaj naj počnem brez vas? Kdo me naj miluje, kdo me naj kliče svojo jedino hčerko, svojo drago Anico? Komú naj se potlej potožim, če me kaj zabolí, ali če me bodo ošabni otroci zopet imenovali „ubožno raztrganko?“ Oj, sladka moja mati, v čegavem naročji naj se potlej izjokam? Kdo me naj potlej poljubi in ljubeznivo spremi k počitku v posteljejo mojo, kadar vi odidete od mene?*

Tako je jokalo osem let staro dekletce, sedeč ob siromašnej postelji svoje bolne matere. In če bi se nekoliko ozrl po majhnej sobi, v kateraj je ležala bolna mati, videl bi povsod znamenje velikega ubožstva. Stara miza, tri polomljeni stoli, omara od hrastovega lesa in postelja, a na steni sv. razpelo, podobe presvetega srca Jezusovega, prečistega srca Marijinega in sv. Jožefa — vse to je pač ubožna hišna oprava ubožnih ljudi.

„Ne jokaj se, sree moje,“ izpregovori z oslabelim glasom bolna mati, „ker tvoje solze so meni zelo težke! O da bi mogla vsaj mirno umreti! Glej, dobri Bog me oprasča mojega trpljenja. On me kliče k sebi v večni mir, v prekrasno nebeško domovino. Smrt, dete moje, ni nič družega, nego prehod v boljše življenje, ali na ta prehod moramo pripravljani biti. Poglej, hčerka moja zlata, sv. razpelo tam na steni! O dà, dà, meni se zdi, kakor da bi mi naš odrešenik s križa podajal svoji roki in me klical k sebi. Spravila sem se ž njim, in lahko bi mi bilo zdaj umreti. Ali komú naj izročim tebe, dete moje jedino? Kdo bode podal roko tebi, siroti goley in bosej? Kdo bode odprl vrata svoja in te vzal v svojo hišo, da se vsaj malo odpočiješ? Kdo ti bode dal skorjico kruha? Kdo te bode pomiloval, kdo potolažil, kdo kako prijazno besedico s teboj izpregovoril? Nù, ne jokaj se, hčerka moja ljuba! Imaš še jedno mater, njej te zapuščam. To je mati nebeška. Bodi jej vedno pokorna hčerka, spoštuj in ljubi jo, pa se ti bode dobro godilo. Ne pozabi nikoli ónih lepih molitvic, katere sem te jaz, mati tvoja, naučila; moli pobožno; kdor pobožno k Bogu moli, njega tudi Bog ljubi. Pridi po večkrat na moj grob in moli vse, kar si se naučila, da vidim od zgoraj, ali si te poslednje moje besede ohranila v spominu. Ne morem dalje — blizu je zadnji trenotek mojega življenja, — čuvaj te Bog — hčerka moja — da se moremo kdaj videti zopet v nebesih!“

Mati obmolkne; tiho, britkostno ihtenje se je izvijalo iz prsij ubožne deklice. Prevelika je bila njena britkost, da bi mogla kaj izpregovoriti.

Utrujena po tolikem govorjenji zatisne mati oči k počitku.

Sirota Anica ni videla ónega blagega angelja, ki je stopil k umirajočej materi in odnesel njeno čisto dušo v srečno večnost. — H kratki se zgame; mati je zaspala, vse je tiho. Neka tajna grôza jo obide, ravno takó, kakor da bi čutila navzočnost óne neizprosne in brezútnne velesile — smrti. Nagnè se sirota Anica,

da vidi, kako je materi; ali mati spi, sladko spi večno spanje. Anica britko zavpije ter poklekne kraj mrtve matere, poljublja joč jej hladno, belo roko in jokajoč se britko, tako britko, da bi ganilo kameu.

Zdaj stopi v sobo priletna ženica, hišna gospodinja. Tiho, prav tiho stopa k postelji, da bi ne vzbudila bolnice, ali na prvi pogled spozna, da se ta na tem svetu ne bode več prebudila iz svojega spanja. Pogleda ubogo dekletce in si otare solze sočutja iz svojih dobrih, blagih očij. Žena otide, pokliče dve, tri sosede, ki pridejo, da mrtvo mater oblečejo in položé na mrtvaški oder.

Dobra starka tolaži Anico in jo prosi, naj ne joka, ali pri vsem tem niti ona sama ne more, da bi se ne jokala.

„Sirota uboga,“ dejala je, „sama si zdaj na tem svetu! Tvoja mati se je vselej jokala, kadar je pomislila, kam bodeš šla in kako bodeš po njenej smrti. Nù, ne boj se, dete moje, če sem tudi ubožna, toliko vže premorem, da tudi tebe lahko preživim. In če družega nè, košček kruha bodeš imela vedno pri meni, dokler me ljubi Bog ohrani. Imela bodeš prostorček v mojej hiši, da se ti ne bode treba potikati od praga do praga in se izogibati neusmiljenih ljudij.“

Anica pogleda s solznimi očmi dobro ženico in jej poljubi velo desnico, óno blagodarno desnico, katero jej je izvestno poslala: mati nebeška.

Drugi dan so pokopali mater in z zemljo pokrili za vselej óne prsi, v katerih je nehala býti blago, materinsko srce.

Sosede so se jele razhajati s pokopališča, a dobročutna starka je prijela Anico za roko, pogladila jo po laséh in tolažila s sladkimi besedami.

Gospod župnik je bil zeló ljubezniv in dobronljiv človek, vedno pripravljen, da stori kaj dobrega, ali držal se je óne zlate slovenske prislovice: „Kar daje desnica, naj ne vé levica!“ Pristopil je k starki ter milo pogledal jokajočo se Anico, svojo dobro in pridno učenko. Dolgo se je razgovarjal s staro ženico in pozvedel od nje, da se je namenila óno malo, kar jej je Bog dal, deliti z zapuščeno siroto. Zadovoljen se je podal domóv.

Družega jutra na vse zgodaj našlo se je v hiši Ančikine dobrotnice vsake vrste živeža in lepa svotica denarja; a dobronik, ki je vse to daroval, ni hotel povedati svojega imena. Govorilo se je, da je to delo dobrega gospoda župnika, ali on sam tega ni nikomur povedal.

Anica je tudi naprej še hodila v šolo, v šoli se pridno učila in k ónim lepim molitvicam, katere je vsaki dan molila še s svojo rajnko materjo, dodala še štiri druge: jedno za dušo svoje mile matere, drugo na čast nebeškej materi, tretjo za svojo dobrotnico in četrto za blagega gospoda župnika. Po večkrat je šla na pokopališče in ondú molila na grobu svoje matere, a materin duh je plaval blagoslavljajoč nad dobro hčerko Anico.

Tako ste hitro minuli dve leti. Darovi so tudi zanaprej še obilno dohajali v hišo in večkrat je dejala starka, da je le po Anici tudi ona postala srečna. In ali je to kaj čudnega, otroci moji ljubi, če je bila Marija sama, kraljica nebes in zemlje, mati in skrbnica uboge Anice?!

Bližala se je velika noč. Anica je z veseljem pričakovala tega dne, ali še z večjim veseljem prve nedelje po velikej noči, ker ta dan bi imela iti k prvemu sv. Obhajilu. Oj, koliko veselje je bilo to za njo! Koliko krati je bila na pokopališči

in pripovedovala mrtvej materi o tej svojej velikej sreči! In njena mati se je v nebesih z angeljei veselila temu!

Pride predvečer tega srečnega dneva. Starka prinese Anici sicer priprosto, ali krasno belo oblačilce, katero jej je poslal nepoznan dobrotnik.

Vsa vesela in srečna gre k počitku. Ko zaspi, sanja se jej, da jo mati spremlja v cerkev, a z njo gre veliko veliko število prekrasnih angeljčkov, ki pa imajo vsi ravno taka oblačilca kakor ona, in mej potjo jej pripovedujejo, kolika sreča je prejeti sv. Obhajilo, kako se tudi angelji v nebesih radujejo tega dneva.

Ko se je zjutraj prebudila in opravila jutranjo molitvico, oblekla jo je starka v praznično oblačilce in jej dala za spomin tega dne, lepo razpélce (križee), katero je Anica spoštljivo poljubila, kakor tudi roko svoje dobrotnice.

Starka je zdaj sama peljala svojo ljubo Anico v cerkev, da bi bila priča njene velike sreče. Spomnila se je tudi óna tega veselega dneva iz svojih otročjih let, in oko se jej je zasolžilo spomnivši se slovesnosti prvega sv. Obhajila in óne nebeske hrane, ki jo je bila prvič prejela. Spómnila se je pa tudi dobre pokojnice in vzdihnila: „O da je zdaj ona tukaj, da bi videla svojo dobro hčerko! Nù dà, ona jo vidi, vidi iz nebes!“

Kakor pravi angelj nebeški zdela se je Anica vsakemu ta dan, in to je ona tudi bila. Po sv. Obhajilu je dobila krasne podobice v spomin tega najlepšega dneva v njenem življenju od svojega predobrega gospoda župnika.

Kdo naj popiše Aničino srečo?! Še tisti dan je hitela na materin grob in jej povedala vse, kako je bilo, ter je naposled še pristavila: „Kaj nè, mati moja ljuba, če bi danes umrla, prišla bi takój v nebesa?“ Nato se je sladko nasmijala, znabiti da je čula materin odgovor.

Veselo in srečno je završila Anica ta dan, njena dobrotnica jej je pripovedovala o ljubezni in dobroti božjej in jo potem spremila k počitku.

V spanji je zopet videla óne angeljčke nebeske, o katerih je preteklo noč sanjala in jeden jej reče: „Pojdi z nami, Anica ljuba, v prekrasno nebeško domovino, da vidiš, kako se te Jezušček veseli, pa tudi tvoj oče in tvoja mati in mi vsi! V nebesih te željno pričakujemo, pojdi torej z nami, tam ti bode mnogo boljše in lepše nego li tù na zemlji. Tudi ti bodeš dobila tako sijajno oblačilce in zlata krilca, kakor je imamo mi, in vedno bodeš v bližini svoje mile matere Marije!“

„Pojdi z nami, Anica, pojdi!“ prosili so jo tudi drugi angeljčki.

„Tukaj sem“, reče Anica, „rada grem z vami, ker zgoraj v nebesih mora mnogo lepše biti kakor tukaj na zemlji! Z Bogom moja mila dobrotnica! Z Bogom moj dobri gospod župnik in vsi, kateri me ste ljubili in mi dobri bili! Jaz grem od vas, ali zgoraj v nebesih se bomo zopet videli vsi, in do takrat bodem prosila Boga za vas!“

In odnesli so nebeški krilatec njeno čisto dušico gori v nebesa, kjer je bilo nepopisljivo veselje ob njenem prihodu.

Zjutraj najde starka svojo ljubo Anico hladno, mrtvo v postelji ter se britko razjoka, kakor da bi jej bila njeno rojeno dete. Starka se ni mogla utolažiti.

Na njenem grobu izpregovorili so gospod župnik lepe besede v slovo in jo priporočili mnogobrojnej šolskej mladini v zgled in posnemo. Rekli so: „Otroci, živite

takó, da budete mogli vsak čas slišati glas angelja božjega, kakor je to mogla po mojem mnenji sirota Anica.“

Vse je bilo ganeno, vse je jokalo, a Aničina dobrotnica je čutila največjo britkost po Aničinej izgubi, ker je izgubila ž njo svoje največje veselje. Naglo so padali zadnji darovi — grudice črne prsti — na leseno krsto, v katerej je bilo shranjeno Aničino telesce, in ljudje so se razšli vsak na svoj dom, le starka je še ostala pri grobu in jokala po siroti Anici. In glej, tam stojé tudi še blagi gospod župnik in gledajo od daleč, kako zasipujejo grob, v katerem leži njihova pridna od angeljev vzprejeta učenka — sirota Anica. Óko se jim zasolzi in solza za sólzo se jim udere po bledem licu. Ozró se k nebu in molijo kratko molitvico za óno siroto, katero jim je priporočila nebeška Kraljica, da bi jej bili v pomoč, a zdaj je ni več tukaj na zemlji.

Dolgo so še stali na tem mestu ter naposled otišli domóv z žalujočo starko, katero so vso pot tolašili, da-si se samega sebe utolažiti niso mogli.

Starka je tudi dalje še dobivala pomoč od blagega gospoda župnika, ali ne dolgo, ker je tudi njo blagi gospod kmalu po tem spremil v kraj mirú in počitka. „Tudi ona se je združila s svojo Anico,“ dejali so globoko ganen gospod župnik, „daj Bog tudi nam, da se vidimo vsi skupaj v nebeškem kraljestvu!“

(Hrvatski napisala Marija Imova; poslov. Ivan T.)

Moja sobica.

(Piše Janko Barlè.)

Svorana ni, hm, a niti luknja, tako nekako v sredi je — ali mi je draga, zato, ker je odmenjena meni v stanovanje. Nikarte misliti, da sem tako znamenit, da se mora moja sobica opisovati. Kaj še! Vi, prijatelji moji, moledujete me vedno, da vam kaj napišem in evo me, da vam povem nekaj o svojej sobici. Če hočete, poslušajte, a drugače povejte pa vi, čitateljčki moji, kaj o svojej sobici — in jaz bođem poslušal, kar se bode dalo.

Koliko metrov in decimetrov meri moja sobica, s tem vam ne morem postreči, ker mi nikoli še ni na um prišlo, da bi jo bil izmeril, nu, pa vam tudi ne bođem opisoval tega. Dovolj vam bodi, če povem, da ima dvoje oken in dvoje vrat. Skozi jedna vrata pridem na hodnik, a skozi druga v sobo starega gospoda. Seveda, starega gospoda do sedaj še ne poznate, morda vam kdaj tudi o njem kaj povem, mislim, da mi ne bode zameril. Ej precej priletan je vže, ker drugače bi mu ne rekel: stari gospod; sedemdeseto leto je vže prekoračil, a vender je še vedno delaven, vesel in zgovoren. Lehko si potem mislite, da se ona vrata, ki vodijo k staremu gospodu, bolj pogostoma odpirajo, nego-li ona, ki vodijo na hodnik — jedenkrat pride on k meni, drugič pa jaz k njemu. Toda idimo dalje!

Ej, ej, da vam je videti, kako je urejena moja sobica. Nu dà, videl sem vže tudi katero lepše urejeno sobico, vender svojo sobico uredil sem si sam, ona